

Sygn. akt II Cz 216/13

POSTANOWIENIE

Dnia 25 marca 2013 r.

Sąd Okręgowy w Świdnicy II Wydział Cywilny Odwoławczy w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Anatol Gul

Sędziowie: SO Piotr Rajczakowski

SO Aleksandra Żurawska

po rozpoznaniu w dniu 25 marca 2013 r. w Świdnicy

na posiedzeniu niejawnym zażalenia notariusza M. K.

z Kancelarii Notarialnej w B. na pkt. II postanowienia Sądu

Rejonowego w Dzierżoniowie z dnia 14 lutego 2013 r. w sprawie z wniosku

I. S.o zwolnienie od ponoszenia wynagrodzenia notariusza

i zwolnienie od kosztów sądowych w postępowaniu wieczystoksięgowym,

sygn. akt I Co 2209/12

p o s t a n a w i a:

I. zmienić zaskarżone postanowienie w pkt. I i II w ten sposób, że przyznane notariuszowi M. K.z Kancelarii Notarialnej w B.wynagrodzenie za sporządzenie aktu notarialnego dotyczącego umowy przeniesienia prawa własności lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w budynku nr (...)na osiedlu (...)w B.podwyższyć z kwoty 508 zł do kwoty 532,84 zł,

II. oddalić dalej idące zażalenie,

III. oddalić wnioski notariusza o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 14 lutego 2013 r. Sąd Rejonowy w pkt. I przyznał notariuszowi M. K.z Kancelarii Notarialnej w B.wynagrodzenie w kwocie 508 zł za sporządzenie aktu notarialnego dotyczącego umowy przeniesienia prawa własności lokalu mieszkalnego nr (...), położonego w budynku nr (...)na osiedlu (...)w B., wskazując, że wynagrodzenie w takiej wysokości w świetle obowiązujących przepisów prawa (art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych - Dz. U. Z 2003 r., Nr 119, poz. 1116 ze zm. oraz § 12 ust. 1 rozporządzenia ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie taksy notarialnej – Dz. U. Z 2004 r., Nr 148, poz. 1564 ze zm.) nie przekracza maksymalnej wysokości wynagrodzenia przysługującego notariuszowi z tytułu podjętych czynności, zaś w pkt. II dalej idący wniosek oddalił, odmawiając wliczenia do tego wynagrodzenia kwoty podatku VAT. Zdaniem Sądu, do należnego notariuszowi od Skarbu Państwa wynagrodzenia nie wlicza się dodatkowo podatku od towarów i usług, gdyż pozostawałoby to w sprzeczności z przepisami art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach (Dz. U. Z 2001 r., Nr 97, poz. 1050 ze zm.), które stanowią, że ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, przy czym w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towarów (usług) podlega obciążeniu takim podatkiem. Przyjęcie odmiennej wykładni równałoby się przyjęciu, że podatnikiem podatku VAT

jest strona korzystająca z usług notariusza, a nie notariusz. Ten byłby wówczas jedynie płatnikiem. To założenie pozostawałoby natomiast w sprzeczności z przepisami regulującymi obowiązki podatkowe.

W zażaleniu na powyższe postanowienie w pkt. II notariusz, wnosząc o przyznanie wynagrodzenia w całej żądanej kwocie zgodnie z wnioskiem i o zasądzenie kosztów postępowania zażaleniowego, podniosła, że Sąd Rejonowy błędnie stanął na stanowisku, iż wynagrodzenie należne notariuszowi za dokonanie czynności notarialnej jako wynagrodzenie maksymalne obejmuje już podatek VAT. Zdaniem skarżącej, odmowa uznania wynagrodzenia notariusza w zakresie kwoty, stanowiącej równowartość podatku VAT w niniejszej sprawie, powoduje bezzasadne obniżenie wynagrodzenia należnego za sporządzony akt notarialny. Podatek VAT ma być bowiem kwotą doliczoną do wynagrodzenia notariusza – dodatkowo obciążającą stronę, a nie kwotą obniżającą to wynagrodzenie. Skarżąca oparła się przy tym na stanowisku Krajowej Rady Notarialnej, wyrażonym w uchwale z dnia 28 grudnia 1993 r., z którego wynika, że do wynagrodzenia notariusza ustalonego ze stronami czynności notarialnej w kwocie nieprzekraczającej stawki maksymalnej doliczany jest podatek VAT.

Sąd Okręgowy zważył:

Zażalenie zasługuje jedynie na częściowe uwzględnienie.

Zdaniem Sądu, wysokość wynagrodzenia notariusza i kwota podatku mieści się "nie obok", a w kwocie należnej, nie przekraczającej jednak stawki maksymalnej taksy notarialnej za daną czynność. Zgodnie z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 15 grudnia 2000 r. o spółdzielniach mieszkaniowych (Dz. U. Z 2003 r., Nr 119, poz. 1116 ze zm.) wynagrodzenie notariusza za ogół czynności notarialnych dokonanych przy zawieraniu umowy, o której mowa w ust. 1, wynosi 1/4 minimalnego wynagrodzenia za pracę, o którym mowa w ustawie z dnia 10 października 2002 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę. Oznacza to, jak słusznie wskazał Sąd pierwszej instancji, że za sporządzenie tego aktu notarialnego wynagrodzenie notariusza wynosi maksymalnie 400 zł (taką opłatę notarialną prawidłowo ustalił notariusz w § 7 aktu). Pobieranie więc "obok" tak ustalonego wynagrodzenia maksymalnego również podatku od towarów i usług pozostaje w sprzeczności z art. 3 ust. 1 pkt 1 ustawy z dnia 5 lipca 2001 r. o cenach. Z przepisów tej ustawy wynika, że ceną jest wartość wyrażona w jednostkach pieniężnych, którą kupujący jest obowiązany zapłacić przedsiębiorcy za towar lub usługę, przy czym w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towarów (usług) podlega obciążeniu takim podatkiem. Przez cenę, którą nabywca obowiązany jest zapłacić za usługę (czynność notarialną) należy rozumieć wynagrodzenie notariusza według taksy notarialnej ustalonej na podstawie art. 5 ustawy - Prawo o notariacie. Zatem kwota należna od strony za dokonanie czynności notarialnej powinna obejmować wynagrodzenie notariusza wraz z kwotą należnego podatku (o ile notariusz jest płatnikiem podatku VAT), przy czym suma tych składników nie może przekraczać maksymalnej stawki wynagrodzenia określonej w taksie notarialnej. Zdaniem Sądu, wynagrodzenie notariusza - określone zgodnie z art. 5 Prawa o notariacie oraz na podstawie przepisów rozporządzenia o taksie notarialnej - jest wynagrodzeniem, do którego ma zastosowanie art. 538 kc, czyli cena za usługę notarialną ustalona stosownie do wyżej wymienionych przepisów nie może być wyższa od ceny w tych przepisach określonej. Z uwagi na to, że cena ta jest ceną maksymalną, nie jest możliwe doliczenie do niej podatku VAT. Skoro zatem w rozpoznawanej sprawie maksymalna wysokość opłaty notarialnej za sporządzenie przedmiotowego aktu notarialnego wynosi 400 zł i taką kwotę przyjął notariusz, to, w świetle dokonanych wyżej rozważań, brak było podstaw do doliczenia do tej kwoty podatku o towarów i usług. Kwotę tę należało natomiast doliczyć do ustalonej przez notariusza opłaty za sporządzenie 6 egzemplarzy 4 stronicowych wypisów aktu notarialnego. Maksymalna stawka za sporządzenie takiego wypisu – zgodnie z § 12 ust. 1 rozporządzenia ministra Sprawiedliwości z dnia 28 czerwca 2004 r. w sprawie taksy notarialnej (Dz. U. Z 2004 r., Nr 148, poz. 1564 ze zm.) wynosi bowiem 6 zł za każdą rozpoczętą stronę. W niniejszej sprawie maksymalne wynagrodzenie za dokonanie tej czynności wynosiło 144 zł, skoro zaś notariusz zażądał z tego tytułu łącznie 132,84 zł (z podatkiem VAT), to taką kwotę należało mu przyznać.

Mając powyższe na uwadze, Sąd Okręgowy, na podstawie art. 386 § 1 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc, orzekł jak w pkt. I postanowienia, a dalej idące zażalenie oddalił (art. 385 kpc w zw. z art. 397 § 2 kpc i art. 13 § 2 kpc). O kosztach postępowania zażaleniowego Sąd orzekł na mocy art. 521 § 1 kpc.